Plats och tid	Kommunkontoret, Pyramiden, kl. 09.00-10.22
Beslutande	Ledamöter Se bilagd förteckning
	Ersättare, ej tjänstgörande Margurite Vase (C)
Övriga närvarande	Kommunstrateg Sara Beya Kommunchef Veronica Svensson Skolchef Tina Lanefjord Socialchef Daniel Åhnberg Kultur- och fritidschef Kicki Johansson Praktikant Irma Åström Verksamhetschef informationshantering, digitalisering och IT Åsa Rönnmark Jakobsson
Justerare	Håkan Bergström (S)
Justeringens plats och tid	Kommunkontoret måndag 25/5 2026 kl. 13.00

Underskrifter

Sekreterare	Sara Beya	Paragrafer	27–29
Ordförande	Lars-Göran Zetterlund		
Justerare	Håkan Bergström (S)		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Välfärdsutskottet		
Sammanträdesdatum	2026-05-20		
Datum då anslaget sätts upp	2026-05-25	Datum då anslaget tas ned	2026-06-16
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret		
Underskrift	Sara Beya		

Beslutande		Tjänstgörande ersättare
Håkan Bergström	S	
Christina Kuurne	S	
Ulrika Jonsson	M	
Lars-Göran Zetterlund	C	
Cecilia Albertsson	M	

Beredningstid, dnr KS 26/00075

Information från skolchef

Skolchef lämnar information om bland annat:

- Skolsociala team
- Örebro universitets studie gällande högstadieelevers kosthållning
- Skolverksprojekt med Karlstad universitet, heldagar med föreläsande forskare och professor gällande motivation och undervisningsutmaningar
- Säkerhetsutbildning för all personal i Cosafe
- Skolavslutningar, studentavslutning och studentbal
- Kulturskolans Vårskrik och sommarlovsaktiviteter
- Hög lärarbehörighet i skolorna, tjänster inför hösten tillsatta
- Ny skolchef börjar i augusti

Information från socialchef

Socialchef lämnar information om bland annat:

- Aktivitetskravet inom försörjningsstöd från 1 juli.
- Coachingteam via samverkansförbund SOFINT för intensiv coaching av personer långt från arbetsmarknaden.
- Språkkrav inom äldreomsorgen från 1 juli
- App för larm för säkerhet för personalen inom omsorgen
- App för metodhandbok som är tillgänglig i arbetsmobil
- Verktyg för AI-dokumentation inom socialtjänst
- Det digitala handslaget för breddinförande av välfärdsteknik, t.ex. medicinrobotar och nattkamera.
- Beredskap – inköp för att iordningsställa förråd.
- Utredning av hemtjänsten på grund av volymökningar
- Sommarbemanning
- Personal ska utbildas i palliativ vård

Information från kultur- och fritidschef

Kultur- och fritidschef informerar om bland annat:

- Invigningar av sommartorget och Hällevi idrottshus
- Möte med Motorklubben angående tävling
- Bidrag för sommarslovsaktiviteter
- Sommarlovsaktiviteter på biblioteket, badhuset och bowlinghallen
- Bemanning på bowlinghallen
- RF-SISU beviljar medel till HAIF för bygge av idrottshus
- Seniordag i badhusets cafeteria
- Intresse för att starta upp en simförening
- Trygg miljö vid vatten – Svenska livräddningssällskapet
- Konst i Grythyttan
- Bokbryggan - konstprojekt med förskolan

§ 27 Godkännande av kallelse till dagens sammanträde

Ordförande Lars-Göran Zetterlund (C) redogör för kallelsen till dagens sammanträde, vilken godkänns.

§ 28 Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställs i enlighet med utskick.

§ 29 Utskottsinitiativ gällande handlingsplan för minskade klyftor/barnfattigdom i samhället, dnr KS 25/00230

Informationsunderlag

Utskottsinitiativ från Håkan Bergström (S) gällande en handlingsplan för relativ barnfattigdom i samhället, dnr KS 25/00230–1.
Röda korsets rapport ”Fattigdom i Sverige – vår hjälp gör skillnad”.

Ärende

Bakgrund och uppdrag

Ett utskottsinitiativ lämnades in av Håkan Bergström (S) den 27 oktober 2025, där kommunförvaltningen fick i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att minska klyftorna kopplade till barnfattigdom. Bakgrunden till uppdraget är att det i Rädda Barnens rapport om barnfattigdom framkom att Hällefors kommun har den näst högsta andelen barn i riket som lever i barnfattigdom.

I Rädda Barnens rapport från den 17 oktober 2025 beräknas nivåerna utifrån en alternativ beräkningsmetod. Den alternativa beräkningsmetoden innebär att Rädda Barnen använder ett annat sätt än tidigare för att fastställa vilka hushåll som har låg inkomststandard.

I stället för att utgå från den nuvarande riksnormen för försörjningsstöd, som enligt rapporten inte längre motsvarar de faktiska levnadskostnaderna, baseras den nya beräkningen på Konsumentverkets uppskattningar av vad grundläggande behov faktiskt kostar. Bakgrunden är att riksnormen under en längre tid har justerats utifrån konsumentprisindex och därmed halkat efter i förhållande till verkliga kostnadsökningar, särskilt för nödvändiga varor som mat. Genom att i stället utgå från mer aktuella och realistiska konsumtionsberäkningar blir måttet mer träffsäkert i att identifiera ekonomiskt utsatta barnhushåll. För Hällefors kommun redovisas följande utveckling: 2023: 19 % andel barn i hushåll med försörjningsstöd, 2024: 14 %, 2025: drygt 9 %.

Utvecklingen visar att i Hällefors har gruppen som är allra fattigast minskat.

Definition av fattigdom

Det finns en skillnad mellan absolut fattigdom, relativ fattigdom och social fattigdom. Absolut fattigdom är ovanligt i Sverige och innebär att en person måste tjäna under 2,15 dollar per dag, vilket motsvarar drygt 20 kr per dag. Relativ fattigdom är när en person tjänar mindre

än 60 procent av medianinkomsten i landet. Denna definition används i Sverige och EU (Röda korset, u.å.). I Hällefors kommun handlar det till större del om en relativ men även social fattigdom där unga kan sakna ekonomiska förutsättningar att delta i vardagslivet på likvärdiga villkor som andra jämnåriga. Det kan vara exempelvis fritidsaktiviteter, digital utrustning eller andra sociala sammanhang. Enligt Röda korset (u.å.) handlar social fattigdom om en brist på pengar som kan riskera isolation. Det är eftersom de kan behöva avstå från aktiviteter, umgänge eller andra samhälleliga sammanhang. Det kan leda till ensamhet och psykisk ohälsa.

Ekonomi

Hällefors har en av landets mest ekonomiskt utsatta befolkningar med en låg medianinkomst (291 200 kronor) och en låg utbildningsnivå (15,8 % högutbildade). Många invånare arbetar inom vård, omsorg och service – sektorer som generellt tenderar att ha låga löner. Föräldrar som båda jobbar inom lågavlönade sektorer kan riskera att sätta barnen i en social eller relativ fattigdom. Sammanboende utrikesfödda med barn och ensamstående utrikesfödda kvinnor med barn befinner sig även i riskzonen för ekonomisk utsatthet. En bakomliggande faktor som påverkar lönenivåerna i Hällefors kommun är att många arbeten inte kräver eftergymnasial utbildning, vilket kan leda till lägre löner.

Vissa vårdnadshavare till barn i ekonomisk utsatthet arbetar i en annan kommun. Därför fokuserar den handlingsplan som kommunen har fått i uppdrag att ta fram, med anledning av utskottsinitiativet från Håkan Bergström (S), på kompensatoriska insatser inom de områden där kommunen faktiskt kan påverka och minska effekterna av barnfattigdom.

Åtgärder

Kommunen genomför flera insatser för att lindra effekterna av ekonomisk utsatthet. Bland annat erbjuds lovskola med lunch till alla barn, och skolverksamheten uppfyller i stort sett alla krav i Rädda Barnens rapport (2025, s. 52).

Vuxenutbildningen och Lärcentrum har dessutom stärkts i syfte att öka vuxnas anställningsbarhet. I september 2025 var 3,6 % av invånarna öppet arbetslösa enligt Arbetsförmedlingen, vilket är en låg nivå i jämförelse med riket.

Kommunen erbjuder även flera avgiftsfria eller subventionerade fritidsaktiviteter. Föreningar har tillgång till kostnadsfria idrottsanläggningar, och barn kan delta i gratis lovaktiviteter, såsom bowling, samt låna sportutrustning. Kulturskolan och badhuset har

dessutom låga avgifter. Slutligen planeras en frukostklubb på Klockarhagsskolan i samarbete med Röda Korset för att ge barnen frukost.

Klassificering av insatser

Insatser för minskad fattigdom delas in i fyra kategorier:

1. Reaktiva/selektiva – akuta insatser riktade till specifika grupper (till exempel skuldrådgivning, vårdinsatser)
2. Proaktiva/selektiva – förebyggande insatser riktade till specifika grupper (till exempel barnperspektiv i försörjningsstöd, familjerådgivning)
3. Reaktiva/generella – akuta insatser för alla invånare (till exempel samverkan, Backa barnet)
4. Proaktiva/generella – förebyggande insatser för alla (till exempel fritid, kultur, skola, fritidsgårdar)

Föreslagna åtgärder

Föreslagna åtgärder för att minska barnfattigdom:

1. Reaktiva/selektiva: Utbilda chefer i lönesättning vid nyanställning i låglöneyrken, med fokus på att beakta erfarenhet och meriter.
2. Proaktiva/selektiva: Införa en systematik och strategisk femårsplanering för att höja de lägsta ingångslönerna.

Eftersom kommunen är en stor arbetsgivare utgör lönenivåerna inom kommunens verksamheter ett centralt verktyg för att minska relativ barnfattigdom. Det finns två eventuella modeller för att arbeta med detta.

Den första är en generell lönehöjning. Att höja lönen med 500 kr/månad för ca 400 anställda (cirka 60% kommunalt anställda) i låglöneyrken. Detta beräknas kosta kommunen ca 3,4 miljoner kronor per år, men ger en direkt effekt för hushåll som lever nära fattigdomsgränsen. En del av kostnaden (ca 529 000 kr) beräknas komma tillbaka till kommunen som ökade skatteintäkter.

Den andra modellen är höjda ingångslöner. Att endast höja lönerna för framtida nyanställda (ca 30 personer/år). Detta är en mer långsiktig och kostnadseffektiv metod med en beräknad kostnad på ca 0,5 miljoner kronor per år.

En höjning av lägstalönerna skulle sannolikt minska den relativa barnfattigdomen, särskilt för ensamstående föräldrar. I en kommun där många lever nära gränsen för ekonomisk utsatthet kan även små

löneökningar få stor effekt. Eftersom arbetslösheten i kommunen dessutom är låg innebär det att många redan har en anknytning till arbetsmarknaden, vilket gör löneökningar till en träffsäker åtgärd för att stärka hushållens ekonomi.

Utöver detta bör projektet Heltidsresan fortsättas för att öka andelen heltidsanställda.

Åtgärderna kan finansieras genom; omfördelning av befintliga resurser, beslut om tilläggsbudget, eller skattehöjning. Val av finansieringsmodell kräver separat politiskt ställningstagande.

Kostnadsanalys

Nedanstående kostnadsanalys avser de två ovan beskrivna alternativen. I kommunen finns totalt 662 anställda, varav ungefär 400 arbetar i låglöneyrken. Om dessa får en löneökning på 500 kronor i månaden motsvarar det en årlig kostnad på cirka 3,4 miljoner kronor. Arbetsgivaravgifter och andra obligatoriska pålägg räknas även med här. Med ett normalt kommunalt PO-pålägg (personalomkostnadspålägg) på cirka 42 procent innebär en löneökning på 500 kronor i praktiken en total kostnadsökning på ungefär 710 kronor per månad per anställd.

För de hushåll som ligger nära gränsen för relativ fattigdom kan en sådan löneökning innebära förbättrade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, bättre levnadsvillkor för barnen och en minskad ekonomisk stress i vardagen. Samtidigt leder högre löner till ökade skatteintäkter. Den beskattningsbara inkomsten beräknas öka med cirka 2,4 miljoner kronor, vilket ger ungefär 529 000 kronor per år i ökade skatteintäkter (räknat med en skattesats på 22,05 procent). Detta bidrar till att minska reformens nettokostnad.

Ett alternativ är att i stället höja ingångslönerna vid nyanställningar. Om kommunen har omkring 30 nyanställningar per år skulle en löneökning på 500 kronor i månaden innebära en årlig kostnad på cirka 256 000 kronor. Vid en höjning på 1 000 kronor per månad blir kostnaden cirka 511 000 kronor per år, och vid 1 500 kronor cirka 766 000 kronor per år. Detta alternativ innebär en lägre initial kostnad som ökar gradvis över tid. Det kan också stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare och ge en mer långsiktig effekt på den relativa barnfattigdomen. Även här uppstår en skatteeffekt, men den är mindre i början. Den ökade inkomsten uppskattas till cirka 360 000 kronor per år, vilket ger ungefär 80 000 kronor i skatteintäkter. Effekten är alltså begränsad initialt men växer i takt med att fler anställs till högre löner.

Sammanfattningsvis är höjda löner inom kommunens låglöneyrken ett av de mest effektiva verktygen för att minska den relativa barnfattigdomen. Eftersom många av de berörda hushållen har sin försörjning direkt kopplad till kommunens verksamheter kan åtgärderna få en tydlig och mätbar effekt på barns levnadsvillkor i Hällefors.

Socialt perspektiv

Barnfattigdom påverkar barns möjligheter att delta i samhället på lika villkor. Begränsad ekonomi kan leda till social isolering, minskat deltagande i fritidsaktiviteter och ökad risk för psykisk ohälsa. De föreslagna åtgärderna syftar till att förbättra levnadsvillkoren och minska sociala klyftor genom stärkta ekonomiska förutsättningar för familjer.

Barnrättsperspektiv

Barn har rätt till en skälig levnadsstandard och möjlighet till utveckling, enligt barnkonventionen. Ekonomisk utsatthet kan begränsa dessa rättigheter. Genom att minska barnfattigdom stärks barns rätt till delaktighet, utbildning, fritid och hälsa. Åtgärder som förbättrar familjers ekonomi bidrar direkt till att uppfylla barns rättigheter. En höjning av lönerna och de sociala kompensatoriska insatserna stärker barns rätt till en skälig levnadsstandard enligt barnkonventionens artikel 27.

Staten har ett ansvar för att säkerställa barn mat, kläder och bostad. Relativ fattigdom undergräver barns välfärd, sociala integration och självkänsla, och minskar även möjligheterna till lärande och utveckling. I ungdomsåren kan detta ibland leda till extrem stress och otrygghet och även till social och politisk exkludering. I Sverige blir ekonomiska klyftor påtagligt för barn eftersom landet är präglat av betydande inkomstskillnader. För att följa barnkonventionen är det därför nödvändigt att adressera relativ och absolut fattigdom (Rädda Barnen, s. 9).

Ekonomiskt perspektiv

Åtgärderna medför ökade kostnader för kommunen, i synnerhet vid generella löneökningar. Samtidigt genererar satsningarna samhällsekonomiska mervärden i form av minskad ekonomisk utsatthet, förbättrad folkhälsa och stärkta skatteintäkter. En del av kostnaden är självfinansierande genom att skattebasen växer, och på sikt kan behovet av andra stödinsatser minska. Finansiering kan ske via omfördelning av resurser, tilläggsbudget eller skattejustering, vilket förutsätter ett politiskt ställningstagande

Facklig samverkan
Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Vid välfärdsutskottets behandling av ärendet föredrar verksamhetschef för informationshantering, digitalisering och IT Åsa Rönnmark Jakobsson.

Ordförande Lars-Göran Zetterlund (C) föreslår välfärdsutskottet att föreslå kommunstyrelsen besluta att:
1. Utskottsinitiativet anses besvarat
2. Förvaltningen uppdras att årligen återkomma till välfärdsutskottet med en uppföljning gällande barnfattigdom.

Cecilia Albertsson (M) yrkar bifall till ordförandens förslag.

Ordförande Lars-Göran Zetterlund (C) ställer bifall mot avslag på sitt förslag till beslut under proposition och finner att välfärdsutskottet bifaller ordförandens förslag till beslut.

Välfärdsutskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta
1. Utskottsinitiativet anses besvarat
2. Förvaltningen uppdras att årligen återkomma till välfärdsutskottet med en uppföljning gällande barnfattigdom.